

Återanvändning av massor/avfall för anläggningsändamål

Massor så som jord, betong eller tegel räknas som avfall när någon vill göra sig av med dem. Det vill säga när massorna inte återanvänds som återfyllnad inom samma fastighet eller i samma schakt. Tar du emot sådana bortschaktade massor till din anläggning tar du alltså emot ett avfall.

Det är beställaren av schaktjobbet som behöver klargöra massornas renhetsgrad och hur de ska hanteras. Avfallsinnehavaren ska kunna redovisa innehållet i massorna för mottagaren och tillsynsmyndigheten. Eventuellt nya innehavare av avfallet måste alltid göra en egen bedömning av tillförlitligheten i den dokumentation som följer med.

Vad krävs för att få återanvända ett avfall?

Att återanvända schaktmassor är positivt ur miljösynpunkt för att det minskar uttaget av naturresurser. Om du vill använda schaktmassor och annat avfall som anläggningsmaterial (t.ex. i en bullervall eller markutfyllnad) ska du se till att:

- det du vill anlägga fyller en funktion (det ska alltså finnas ett tydligt syfte med anläggningen annars blir det en deponering)
- du endast använder den mängd avfall som krävs för att anläggningens funktion
- avfallet ska ersätta andra traditionella anläggningsmaterial
- avfallet har en liten föroreningsrisk, arbetet ska göras på ett sådant sätt att föroreningarna inte ökar på den nya platsen.
- du utformar anläggningen så att inte omgivningen påverkas negativt, det kan till exempel finnas skyddsvärda vattendrag och känsliga arter i området att ta hänsyn till
- du färdigställer arbetet inom rimlig tid
- du registrerar vilka mängder avfall som används i din anläggning
- har skickat in en anmälan eller ansökt om tillstånd om det behövs

Undersök om massorna är lämpliga att återanvända

I god tid innan du påbörjar arbetena måste du ta reda på om det finns risk för att massorna/avfallet som ska användas är förorenade. För att göra det kan nedan frågor ställas. Är svaret ja på någon av dem finns det risk att massorna/avfallet är förorenat och behöver då provtas.

- Kommer massorna från en fastighet där saneringsarbeten pågår/har genomförts tidigare?
- Kommer massorna från en fastighet där det bedrivs/har bedrivits industriverksamhet?
- Finns det eller har det funnits avfallsupplag, lager av kemikalier, cisterner/tankar eller oljeavskiljare på fastigheten som kan misstänkas ha förorenat marken?
- Kommer massorna från schaktning av vägbankar, bangårdar eller banvallar?
- Har tankning av olja, bensin eller diesel etc. förekommit på platsen?
- Har några olyckor inträffat på platsen t.ex. spill eller brand?
- Finns någon annan misstanke om att massorna kan vara förorenade? T.ex. tidigare utfyllnad i området.

Vid osäkerhet om massorna är förorenade bör dock alltid provtagning ske. Tar du emot massor ska du försäkra dig om att ovanstående frågor är utredda. Var särskilt noggrann när det gäller utfyllnad inom bostadsmark, jordbruk, betesmark, naturmark eller annan känslig markanvändning där det ställs höga krav på att massorna är rena och inte påverkar omgivningen negativt.

Anmälan/tillstånd

Naturvårdsverket har gett ut riktlinjer för när användningen av jord- och schaktmassor kräver anmälan eller tillstånd. Riktlinjerna i handboken "Återvinning av avfall i anläggningsarbeten, 2010:1" utgår från föroreningsnivåerna i massorna. Begreppet "**mindre än ringa risk**" (MÄRR) innebär att föroreningsnivån är så låg att det varken krävs en anmälan eller ett tillstånd för att få använda massorna.

När krävs det en anmälan?

Enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) kapitel 29 § 35 kod 90.141 är det anmälnings-plikt "*för att återvinna icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa*". Anmälan ska då skickas till Miljöenheten Skara kommun i god tid (minst 6 veckor) innan verksamheten ska påbörjas.

När krävs det ett tillstånd från länsstyrelsen?

Enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) kapitel 29 § 34 kod 90.131 är det tillståndsplikt "*för att återvinna icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken inte endast är ringa*". Tillstånd i dessa fall söker du hos länsstyrelsen.

När krävs det ett samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken

Vissa åtgärder är inte tillstånds- eller anmälningspliktiga. Då gäller i många fall att åtgärden ändå skall anmälas till länsstyrelsen för samråd enligt 12:6. En sådan anmälan ska göras när åtgärden kan komma att väsentligt ändra naturmiljön. Begreppet naturmiljön är brett och innefattar bl.a. landskapsbilden, kultur- och fornlämningar, berggrund, jordlager, luft, vatten, sjöbottnar och alla organismer både över och under mark- och vattenytor.

